

Список використаних джерел

1. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів: ЛДМА, 2001. 144 с.
2. Герасимович Д. Методика викладання гри на фортепіано. К., 1982. 110 с.
3. Каблова Т. Б. Методика навчання гри на музичному інструменті: навчальна програма. К., 2018. 16 с.
4. Шукайло В. Ф. Педалізація у професійній підготовці піаніста. Х., 2004. 36 с.

Павелко Юлія,

викладачка театрального відділення
Полтавської міської школи мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м. Полтава)

ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ

Анотація. У статті розглянуто проблему впливу мистецтва на розвиток особистості, складові процесу художнього навчання, розкрито необхідність творчої реалізації дитини в мистецькій діяльності.

Ключові слова: мистецтво, художня культура, особистість, розвиток, творчість.

Постановка проблеми. Актуальною проблемою сьогодення є пошук перспективних шляхів та виявлення ефективних умов, які будуть сприяти формуванню в підростаючого покоління системи спеціальних знань у різних галузях мистецтва, розвитку творчої активності та мислення, творчих здібностей, світоглядних орієнтацій, системи духовних цінностей.

Ступінь вивчення проблеми. Вплив мистецтва на розвиток особистості дитини досліджувався в працях багатьох науковців, педагогів, музикознавців, серед яких О. А. Комаровська, Л. М. Лобова, [1], О. А. Лавріненко, Л. М. Масол [3], О. М. Отич, О. П. Рудницька [2],

С. М. Соломаха тощо.

Виклад основного матеріалу. Саме в дитинстві закладається шлях людини до власного щастя, успіху, професійних здобутків. Людина живе в соціумі, її оточують близькі, рідні, ровесники, співробітники. Їй неможливо пройти в житті повз дружніх, синівських, батьківських обов'язків і почуттів, повз своєї любові. Є багато шляхів до розвитку особистості засобами мистецтва, які ми, на жаль, використовуємо далеко неповністю. Тут і розширення виставочної діяльності, і створення нових музеїв, і кіно, і школа, і сім'я. Проте, школа більше ніж інші здатна з дитинства прищепити кожній людині любов до мистецтва, дати основи його розуміння. Це її важливе завдання.

На духовний розвиток особистості, як відомо, впливає і сам характер викладання мистецтв в школі. Так, наприклад, навіть в теперішньому викладанні літератури виявляється деяка невірна тенденція. Суть її полягає в заміні емоційно-художнього розкриття смислу твору літератури його історично-соціальним аналізом. Сюжети і образи часто аналізуються лише з боку соціально-історичного, без використання творів мистецтва як засобу етичного і естетичного виховання. Це приводить до перетворення літератури в додаток уроку історії, послаблює інтерес учнів до мистецтва слова, перекручення їх уявлень про його значимість і в кінцевому підсумку збіднює їх духовне життя. Всі специфічні функції мистецтва в житті людини при такому методі викладання залишаються майже не використаними. Сам процес пізнання життя через мистецтво розуміється в цьому випадку примітивно. Поза полем зору учителя і учня залишається справжній предмет пізнання мистецтва – ставлення людини до явищ життя. За предмет пізнання приймаються лише зовнішні форми речей і явищ. Також і в бесідах про мистецтво, якщо вони не побудовані системно, з урахуванням мови мистецтва, зміст картини розкривається лише в плані ілюстрації подій і явищ. За зміст твору в цьому випадку видається лише його сюжет, а не все багатство естетичного, морального, соціального змісту, яким відрізняється

будь-яке справжнє творіння мистецтва. Все це – результат відсутності підходу до мистецтва як до особливої форми пізнання і відображення життя, форми, яка не дублює наукового його пізнання (наприклад історію).

Важливими завданнями школи є формування в учнів художньої культури як невід'ємної частини духовної культури, розробка конструктивних і методичних прийомів виховання через світ емоційних ставлень морально-естетичного ідеалу людини, виховання захоплення мистецтвом, художній розвиток. Їх реалізація спирається на суть, зміст, мову мистецтва, творчість. Через мистецтво і усвідомлюється ставлення до нього, відбувається передача знань наступним поколінням, формування традицій. Сприймаючи лише професійну інформацію, тобто не пізнаючи суті мистецтва, людина не сформується як спадкоємець емоційно-морального, соціального досвіду мистецтва. За допомогою певних етапів (уроки, чверті, роки навчання) і методів можна розв'язувати завдання, серед яких тактовне, тонке проникнення наших переконань через мистецтво в глибину особистості дитини, через її почуття – захоплення, радість, ненависть, зневагу – в свідомість!

Мова мистецтва – це образна будова, через яку художник виражає, а глядач сприймає зміст твору. Людина зображує, будує і прикрашає не заради цього, а лише заради вираження свогоставлення до об'єкту, до життя.

Важливим елементом є творчість, без якої неможливо, недосяжно суті мистецтва злитися з його мовою і вилитися в живий твір мистецтва.

Творчість в мистецтві складна і багатопланова, тому треба розвивати такі ж творчі можливості в дитини. Саме ця здатність передбачає наявність двох елементів: здібності накопичувати, засвоювати багаж знань, і здібності порушувати стереотип, що вже склався, готовність робити крок в незвідане. У творчість входять її провідний елемент – фантазія, інтуїція, уява, допитливість тощо. Але важливо, щоб у розвитку особистості всі ці елементи були присутні.

Висновки. Сформована радість творчої праці може переноситись

учнями на всі заняття мистецького циклу. Предметом, який дав би дитині широке поле для творчого переломлення своїх вражень і уявлень, є зображувальне мистецтво з самих перших кроків навчання, з першого класу. Учити творчості можна лише по-творчому, захоплюючись і захоплювати дитину мистецтвом.

Список використаних джерел

1. Комаровська О. А. Художній образ як вектор створення художньо-освітнього простору мистецького навчального закладу // *Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський*, 2011. Вип. 9. С. 210-215.
2. Рудницька О. П. Мистецтво у контексті розвитку духовної культури особистості // *Художня освіта і проблеми виховання*. К: ІЗМН, 1997. С. 3-9.
3. Масол Л. М. Мистецтво. К: Освіта, 2017. URL: <https://portfel.info/pidruchnyky/9-klas/mistectvo-09/masol-2017-rik/>

Павлова Наталія,
викладачка вищої категорії, методист
Полтавської міської школи мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м. Полтава)

ВПЛИВ МУЗИЧНОГО ОБРАЗУ НА ДУХОВНО-ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ

Анотація. У статті розглянуто питання впливу музичного образу на духовно-емоційний розвиток дитини; розкрито особливості музичного сприйняття, формування культурних цінностей, музичних здібностей, образного мислення; виявлено взаємозв'язок звуків і почуттів при слуханні музичного твору.

Ключові слова: музичний образ, музичні здібності, образне мислення,